

Sygnatura akt IV Ka 684/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2014 roku.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący :	SSO Waldemar Majka (spr.)
Sędziowie :	SSO Ewa Rusin SSO Sylwana Wirth
Protokolant :	Magdalena Telesz

przy udziale Władysławy Kunickiej - Żurek Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu dnia 24 października 2014 roku

sprawy **R. S.**

syna J. i J. z domu R.

urodzonego (...) w Ś.

oskarżonego z art.286 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Świdnicy

z dnia 2 czerwca 2014 roku, sygnatura akt VI K 892/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchyla orzeczenie z punktu V jego dyspozycji oparte o przepis art. 72 § 2 kk;

II. w pozostały zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym zaliczając wydatki za to postępowanie na rachunek Skarbu Państwa.

Sygnatura akt IV Ka 684/14

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w Świdnicy wniósł akt oskarżenia przeciwko R. S. oskarżając go o to, że:

1. w dniach 08-12 grudnia 2011r. w Ś., woj. (...) w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, będąc przewodniczącym (...) Organizacji (...) przy (...) S.A. w Ś. wbrew statutowi związku zawarł z (...) Sp. z o.o. umowę o świadczenie usług

telekomunikacyjnych nr (...) na numer (...) podczas której wprowadził w błąd pracownika spółki co do rzeczywistego przeznaczenia usługi i zamiaru wywiązania się ze zobowiązania, po czym wykorzystując wskazaną usługę do celów prywatnych doprowadził w/w operatora telekomunikacyjnego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na kwotę główną 3344,79 zł czym działał na szkodę (...) Sp. z o.o. z/s w W.

tj. o czyn z art. 286 § 1 kk;

2. w dniu 19 maja 2010 r. w Ś., woj. (...) w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, będąc przewodniczącym (...) Organizacji (...) przy (...) S.A. w Ś. wbrew statutowi związku zawarł z (...) Sp. z o.o. umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych nr (...) i (...) na numery (...) podczas których wprowadził w błąd pracownika spółki co do rzeczywistego przeznaczenia usługi i zamiaru wywiązania się ze zobowiązania, po czym wykorzystując wskazane usługi do celów prywatnych doprowadził w/w operatora telekomunikacyjnego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na kwotę główną 319,90 zł czym działał na szkodę (...) Sp. z o.o. z/s w W.

tj. o czyn z art. 286 § 1 kk;

3. w dniach 22 czerwca 2010r. i 04 października 2010r. w Ś., woj. (...) w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, będąc przewodniczącym (...) Organizacji (...) przy (...) S.A. w Ś. wbrew statutowi związku zawarł z (...) Sp. z o.o. umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych nr (...) i (...) na numer (...) podczas której wprowadził w błąd pracownika spółki co do rzeczywistego przeznaczenia usługi i zamiaru wywiązania się ze zobowiązania, po czym wykorzystując wskazane usługi do celów prywatnych doprowadził w/w operatora telekomunikacyjnego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na kwotę główną 982,63 zł czym działał na szkodę (...) Sp. z o.o. z/s w W.

tj. o czyn z art. 286 § 1 kk;

4. w dniu 16 grudnia 2010r. w Ś., woj. (...) w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, będąc przewodniczącym (...) Organizacji (...) przy (...) S.A. w Ś. wbrew statutowi związku zawarł z (...) Sp. z o.o. aneks do umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych nr (...) na numer (...) podczas której wprowadził w błąd pracownika spółki co do rzeczywistego przeznaczenia usługi i zamiaru wywiązania się ze zobowiązania, po czym wykorzystując wskazaną usługę do celów prywatnych doprowadził w/w operatora telekomunikacyjnego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na kwotę główną 135,89 zł czym działał na szkodę (...) Sp. z o.o. z/s w W.

tj. o czyn z art. 286 § 1 kk

Wyrokiem z dnia 2 czerwca 2014 roku (sygnatura akt VI K 892/13) Sąd Rejonowy w Świdnicy

I. oskarżonego R. S. uznał za winnego popełnienia czynu

opisanego w pkt 1 części wstępnej wyroku, po przyjęciu, iż czyn ten popełniony został w dniu 8 grudnia 2011 r., tj. występku z art. 286 § 1 kk i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

II. oskarżonego R. S. uznał za winnego popełnienia czynów opisanych w pkt 2, 3 i 4 części wstępnej wyroku, po przyjęciu, że czyny te popełnione zostały w warunkach art. 91 § 1 kk i że czyn opisany w pkt 3 części wstępnej wyroku stanowi dwa występkę z art. 286 § 1 kk popełnione w dniach 22 czerwca 2010 r. i 4 października 2010 r., tj. występków z art. 286 § 1 kk w zw. art. 91 § 1 kk i za to na podstawie art. 286 § 1 kk i wymierzył mu karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności,

III. na podstawie art. 91 § 2 kk połączył kary orzeczone w pkt I i II części dyspozytywnej wyroku i wymierzył oskarżonemu karę łączną 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności,

IV. na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk w zw. z art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej w punkcie III wyroku kary łącznej pozbawienia wolności oskarżonemu warunkowo zawiesił na okres próby lat 2 (dwóch),

V. na podstawie art. 72 § 2 kk zobowiązał oskarżonego R. S. do naprawienia w całości szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego (...) Sp. z o.o. w W. kwoty 3344,79 zł (trzy tysiące trzysta czterdzieści cztery złote, siedemdziesiąt dziewięć groszy) i na rzecz (...) Sp. z o.o. w W. kwoty 1438,42 zł (jeden tysiąc czterysta trzydzieści osiem złotych, czterdzieści dwa grosze) w okresie próby;

VI. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wydatki powstałe od chwili wszczęcia postępowania w kwocie 90 złotych i zobowiązał go do uiszczenia 180 złotych tytułem opłaty.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł obrońca oskarżonego R. S., zaskarżając wyrok w całości i na podstawie art. 427§2 kpk i art. 438 pkt 1,2,3 kpk zarzucając:

1). obrazę przepisów postępowania mogącą mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, a to art. 7 kpk oraz art. 410 kpk poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i dowolne uznanie, iż ocena okoliczności w jakich oskarżony zawierał poszczególne umowy z operatorami sieci komórkowych tj. przede wszystkim zawarcie kilku umów w krótkim okresie czasu, w imieniu (...), w tajemnicy przed członkami Związku, zawarcie umowy z (...) Sp. z o.o. już po powstaniu długu wobec (...) Sp. z o.o. i po zawieszeniu świadczenia usług przez tą firmę oraz ocena przyczyn niewywiązywania się przez oskarżonego z tych umów w tym m.in. faktu istotnego pogorszenia sytuacji materialnej oskarżonego w trakcie obowiązywania tych umów, prowadzi do wniosku, iż oskarżony jest winnym występku oszustwa;

2). obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 72§2 kk poprzez nałożenie przez Sąd na oskarżonego, na podstawie w/w przepisu, obowiązku naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonych (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. oraz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., pomimo, iż w/w pokrzywdzeni, jeszcze przed wszczęciem postępowania przygotowawczego w niniejszej sprawie, dokonali cesji przysługujących im względem oskarżonego wierzytelności na rzecz – odpowiednio – (...) S.A. z siedzibą we W. oraz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B.;

a podnosząc wskazane zarzuty wniósł aby Sąd odwoławczy działając na podstawie art. 437§1 i 2 kpk zmienił zaskarżony wyrok i orzekając odmiennie co do istoty sprawy uniewinnił oskarżonego od przypisanych mu występków albo też uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania przed Sądem I instancji.

Sąd okręgowy zważył:

apelacja wywiedziona przez obrońcę oskarżonego R. S. okazała się zasadna jedynie w części - odnośnie wadliwości rozstrzygnięcia wydanego na podstawie art. 72 § 2 kk - zobowiązania oskarżonego do naprawienia szkody, w pozostałym zaś zakresie tak podniesiony zarzut naruszenia przepisów prawa procesowego jak i przedstawiona na jego poparcie argumentacja okazały się nietrafne.

Całokształt zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oceniany zgodnie z wymogami art.7 kpk jednoznacznie świadczy, iż oskarżony dopuścił się przypisanych mu przestępstw z art. 286 § 1 kk.

Podnosząc zarzut naruszenia przepisów prawa procesowego tj. art. 7 kpk i art. 410 kpk skarżący poddaje w wątpliwość stanowisko sądu I instancji, iż oskarżony swoim zachowaniem wyczerpał każdorazowo znamiona przestępstwa z art. 286 §1 kk działając z zamiarem doprowadzenia pokrzywdzonych do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Z prezentowanym stanowiskiem nie sposób się zgodzić, jeśli zważy się, iż oskarżony R. S. będąc przewodniczącym (...) Organizacji (...) przy (...) S.A. w Ś. zawarł umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych z (...) Sp. z o.o. w dniu 8 grudnia 2011 roku oraz umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych z (...) Sp. z o.o. w dniach 19 maja 2010 r., 22 czerwca 2010 r., i w dniu 4 października 2010 r. oraz 16 grudnia 2010r., a nadto zawarł aneks do umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych jako abonenta wskazując wymienioną organizację związkową. Ponadto niewątpliwym jest także i to, iż oskarżony nie był wówczas osobą uprawnioną do samodzielnego zawarcia przedmiotowych umów w imieniu (...) w Ś., czego miał świadomość, a zatem z rozeznanie dokonywał tożsamy, powtarzalnych czynności przedstawiając się jako osoba samodzielnie reprezentująca organizację związkową i zaciągająca jej imieniem

zobowiązania. Wprowadzał zatem po wielokroć ustalonych pokrzywdzonych w błąd co do podmiotu zaciągającego zobowiązanie.

W przedstawionych w apelacji wywodach skarżący z jednej strony zauważa, iż oskarżony nie był osobą uprawnioną do zawierania umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych w imieniu (...), równocześnie jednakże prezentuje stanowisko, iż fakt ten nie może prowadzić do wniosku, że oskarżony wprowadził operatora sieci komórkowej w błąd co do podmiotu dla którego przeznaczone będą usługi telekomunikacyjne, nie uzasadniając jednakże przedstawionej tezy, czyniąc natomiast jedynie ogólne, hipotetyczne rozważania co do wiadomości przedstawicieli operatorów telefonii komórkowej odnośnie sposobu reprezentacji spółek związków zawodowych czy stowarzyszeń (w tym zawierania umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych) i dokumentów potwierdzających umocowanie do dokonywania takich czynności ich przedstawicieli.

Wyrażając powyższe stanowisko skarżący pomija okoliczność, iż oskarżony zawierał przedmiotowe umowy w imieniu związku i w umowach tych jako abonent wskazywana była organizacja związkowa (...) przy (...) SA w Ś. - niewątpliwie stwarzając swoim zachowaniem pozory, iż to właśnie związek zawodowy będzie podmiotem korzystającym z usług telekomunikacyjnych oferowanych w ramach przedmiotowych umów i wprowadzając w błąd odnośnie podmiotu zobowiązanego do uiszczania należności za korzystanie z oferowanych usług telekomunikacyjnych co w przypadku niespełnienia wynikających z zawartych umów zobowiązań powodowało niewątpliwie trudności w dochodzeniu należnych operatorom telekomunikacyjnym świadczeń za korzystanie z tych usług. Zaznaczyć ponadto należy, iż w ramach powyższych umów oskarżony pozyskiwał także telefony komórkowe, które zużyły się bądź „zniknęły” w niewyjaśnionych okolicznościach i jak twierdzi oskarżony żadnego z tych aparatów telefonicznych nie posiada (k. 103). Nie bez znaczenia jest także fakt, iż zawierając umowy oskarżony wskazywał jako adres dla korespondencji adres swojego zamieszkania, na co zwrócono również w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. W świetle powyższego nie może budzić wątpliwości również przyjęcie działania oskarżonego w celu osiągnięcia korzyści majątkowej skoro niewątpliwie nie miał potrzeby ani środków na zaspokajanie takiego zakresu zobowiązań z umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych, a zatem krąg osób, które w istocie korzystały z tych usług znany jest jedynie oskarżonemu.

Zasadnie natomiast wskazuje skarżący na naruszenie w niniejszej sprawie przepisu prawa materialnego tj. art. 72 § 2 kk. Stosownie do treści tego przepisu sąd może zobowiązać skazanego do naprawienia szkody w całości lub w części, chyba, że orzekł środek karny wymieniony w art. 39 pkt 5 albo do uiszczenia świadczenia wymienionego w art. 39 pkt 7 kk. Szkodą, do której naprawienia sąd może zobowiązać sprawcę na podstawie przepisu art. 72 § 2 kk jest rzeczywista szkoda wynikła bezpośrednio z przestępstwa jaką poniósł pokrzywdzony i w zakresie w jakim szkoda ta nie została zrekompensowana. Tymczasem jak wynika z analizy akt przedmiotowej sprawy i na co wskazał także sąd rejonowy w pisemnych motywach wyroku dostrzegając zaistniałe uchybienie pokrzywdzeni dokonali cesji przysługujących im roszczeń wynikających z przestępstw popełnionych przez oskarżonego na rzecz firm windykacyjnych jeszcze przed wydaniem zaskarżonego wyroku. Bezspornie zatem nakładanie obowiązku naprawienia szkody w zaskarżonym wyroku stało się bezprzedmiotowe, bowiem prowadziłyby do konieczności spełnienia świadczenia na rzecz zbywcy wierzytelności, a w efekcie do bezpodstawnego wzbogacenia. Z tych też względów uchylono orzeczenie z punktu V dyspozycji zaskarżonego wyroku oparte o przepis art. 72 § 2 kk w pozostałym zaś zakresie zaskarżony wyrok utrzymano w mocy.

O kosztach sądowych postępowania odwoławczego, należnych Skarbowi Państwa, orzeczono na podstawie art. 624§1 kpk zwalniając oskarżonego od ponoszenia tych kosztów zaliczając wydatki za to postępowanie na rachunek Skarbu Państwa mając na względzie sytuację majątkową oskarżonego.